

DZIENNIK BERLIŃSKI

Pismo codzienne, poświęcone sprawom politycznym, społecznym i ekonomicznym

PRZEDPŁATA wynosi: w okupowanej, w okupowanych i na poczcie kwartał 2 m., z adresem do domu 242 m. i miesięcznie 67 kca., z adresem do domu 61 kca. — Na poczcie pod opaską kwartał 4,80 m. — U sprzedawców składają 90 kca.

„Dziennik Berliński” wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

CENA OGŁOSZEŃ: 25 kca. od wiersza petytowego — reklamy 50 kca. od wiersza. Przy nieregularnym ogłoszeniu odpowiedź rabat. Wszelkie ogłoszenia przyjmują w Berlinie tylko Administracja „Dziennika Berlińskiego” przy Raupachstr. 4

Telefon: Alexander 4903

Redakcja, administracja i drukarnia: Berlin O. 27, Raupachstr. 4

Telefon: Alexander 4903

Berlin, w piątek, 30 lipca 1915.

Z placu boju.

Od kilku dni komunikaty niemieckie i austriackie wyrażają się bardzo lakonicznie o operacjach na wschodnim teatrze wojny. Wczoraj z głównej kwatery niemieckiej doniesiono tylko o skutecznym natarciu na północny wschód od Suwałk w kierunku na Olitę nad Niemnem oraz o bezskutecznej kontrofensywie rosyjskiej po obu brzegach dolnej Narwi. Austriacy donoszą o odparciu ataków rosyjskich nad Bugiem. Komunikaty rosyjskie natomiast utrzymują, że Rosyanie odnieśli częściowe sukcesy nad Narwią oraz między Wieprzem a Bugiem.

Z ogólnego obecnego położenia na wschodnim teatrze wojny wynika, że po chwilowych walkach przygotowujących nastąpią niebawem na terenie Królestwa Polskiego rozstrzygające bitwy, których rezultat zadecyduje, czy podjęta dwa tygodnie temu wielka ofensywa niemiecko-austriacka doprowadzi do ostatecznego celu, tj. do zupełnego rozgromienia wojsk rosyjskich.

Prasa rosyjska pisząc o tych mających nastąpić wielkich bitwach donosi, że w rosyjskich kołach wojskowych panuje jeszcze wątpliwość, czy głównego naporu nieprzyjacielskiego należy oczekiwać na linii Narwi czy też między Wisłą a Bugiem.

Na francusko-belgijskim teatrze wojny walki mają w dalszym ciągu charakter czysto lokalny. Wielkiej ofensywy sprzymierzonych dotąd nie zapowiada.

Nad Isonzem od dwóch dni panuje spokój; Austriacy donoszą, że Włosi przed przyczółkiem mostowym Gorycy zajęli pierwotne swe pozycje. Generał Cadorna w ostatnim swoim komunikacie wyjaśnia, że chwilowy zastój w ofensywie nad Isonzem spowodowany jest koniecznością utwierdzenia zdobytych przez Włochów pozycji na atakowalnym Karst (Karst) na wschód od dolnego Isonza. Płaskowzgórza Doberdo, o którym często wspominają komunikaty austriackie, stanowią zachodnią część całego płaskowzgórza Carso.

Przed Dardanelami niema zmian. Z Kaukazu Turcy donoszą o sukcesie, który przynajmniej częściowo komunikat rosyjskiej armii Kaukazu.

Komunikat niemiecki.

Wielka główna kwatera, 29 lipca.

Zachodni plac boju.

We Flandryi zatopiła nasza artyleria pram, znajdujący się na kanale Furnes, na którym było umieszczone ciężkie działo okrętowe. Na zachód od Souchez odparto atak francuski. Pod Givenchy, w Argonach i pod Vauquois wysadziliśmy w powietrze z powodzeniem miny; francuskie wybuchy min w Szampanii pozostały bez skutku.

Wschodni plac boju.

Na północ od Niemna położenie bez zmiany. Na północny wschód od Suwałk, po obu stronach toru kolejowego do Olity, nasze wojska zajęły część pozycji nieprzyjacielskich, wzięły przytem 2910 jeńców i zdobyły 2 kartaczone. Wczoraj i w nocy na dzień dzisiejszy Rosyanie ponawiali swoje ataki które zostały odparte z ciężkimi stratami dla nieprzyjaciela. Na zachód od Modlina i na południowym brzegu Wisły pociąg kompanii niemieckiej wykonawszy napad, wzięła 128 Rosyan do niewoli. W okolicy na południowy zachód od Góry Kawalryi usiłował Rosyanie w nocy z 27 na 28 lipca posunąć się naprzód ku zachodowi. Zaatakowano ich wczoraj i odrzucono.

Południowo-wschodni plac boju.

Położenie wojsk niemieckich jest na ogół niezmienione.

Naczelne dowództwo armii.

Komunikaty austriackie.

Urzędowo ogłaszają: 29 lipca, w południe.

Rosyjski plac boju.

Na granicy pomiędzy Bukowiną a Besarabią napały landwera chorwacka i landszturm węgierski silnie rozbudowaną pozycję rosyjską. Nieprzyjaciel został zupełnie zaskoczony i uciekł z swych szanie po krwawej walce na białą broń, w której stracił 170 zabitych.

Na wschód od Kamionki Strumitowej wzięły wojska nasze pułkownika, siedmiu oficerów i 500 chłopów do niewoli.

Pod Sokalem zostały ponownie odparte gwałtowne ataki nieprzyjacielskie.

Pozatem położenie na północno-zachodnim froncie jest bez zmiany.

Włoski plac boju.

Na froncie u wybrzeża podejmowali Włosi tylko na brzegu płaskowzgórza pod Sdraussina i pod Vermigliano bezskuteczne ataki.

Przed przyczółkiem mostu pod Görz opuścił nieprzyjaciel swoje pozycje, z których przypuszczał szturm, i cofnął się na tę linię, którą zajmował przed bitwą.

Na pograniczu Karyntyi walki artylerii i utarczki. Na granicy Tyrolu został batalion nieprzyjacielski odrzucony pod Marce w dolinie rzeki Etsch, kompania włoska koło Trofana została rozproszona.

Zastępca szefa sztabu generalnego, v. Hoefler, marszałek polny porucznik.

Komunikat rosyjski.

Sztab jeneralny rosyjski donosi pod datą 29 bm.: Na zachód i na południe od Mitawy odbyła się 26 go potyczka przednich straży, która wypadła na naszą korzyść. Nieprzyjaciel, postępujący od strony Poniewieża został w dniu 26. powstrzymany przez nasze tylne stráže koło wsi Subocz, gdzie ogień naszej artylerii nieprzyjacielowi ciężkie zadał straty. Na froncie Narwi gwałtowny ogień artylerii. Pod Nowogrodem nieprzyjaciel w dalszym ciągu próbuje przejść przez rzekę. U ujścia rzeki Szkwu udało się nieprzyjacielowi w dniu 27. zająć nasze rowy strzeleckie na lewym brzegu rzeki; ale kontratak odrzucił nieprzyjaciela poza rzekę. Na lewym brzegu Narwi od Dobrotki aż do Prutu toczy się uporczywa walka bez zmiany frontu. Na prawym brzegu Narwi podjął nieprzyjaciel ofensywę przeciw naszym wojskom, rozpoczynając na północ od Serocka kontratak.

Koło wsi Budy obreniska odparliśmy sześć ataków. Na lewym brzegu Wisły jak również pomiędzy tą rzeką i Wieprzem nie było żadnych zmian. Między Wieprzem a Bugiem toczyła się w dalszym ciągu uporczywa walka w nocy na 27 b. m. w okolicy wsi: Rakolupy, Majdan Ostrowski. Wojska nasze podjęły, po odparciu przez nas trzech zaciętych ataków nieprzyjacielskich na wzgórze na północ od Majdanu Ostrowskiego, ofensywę i zajęły wyżej wymienioną wieś, przyczem wzięły około 1500 jeńców. W kierunku Hrubieszowa podejmuje nieprzyjaciel ciągle uporczywe ataki. Na północ od wsi Szczepanowice odparliśmy trzy wściekłe nieprzyjacielskie próby przełamania naszego frontu i zadaliśmy nieprzyjacielowi ciężkie straty. Nad północ od Sokala podjęliśmy ze skutkiem ofensywę przeciw wojskom nieprzyjacielskim, które przeszły przez rzekę pod Poturzyca. Rano, 27 lipca rzuciły się wojska nasze na nieprzyjacielską pozycję na wzgórze i wzięły wiele jeńców. Nieprzyjaciel rzucił nowe siły do kontrataku. Zacięta walka toczy się dalej. Nad górnym Bugiem jak również nad górnym biegiem Złotej Lipy gwałtowny ogień artylerii i próby słabych oddziałów nieprzyjacielskich, który usiłują posunąć się naprzód.

Komunikat francuski.

Paryż, 28 7. (BTW). Komunikat wieczorny: W ciągu dnia nie było żadnego ważnego wypadku na froncie od morza do Wogezów. Zajęliśmy dwa nie-

przyjacielskie blokhausy na wschód od Liagekopi i przy Schratzmännele.

Komunikat włoski.

Główna kwatera włoska donosi pod datą 28 lipca: W Karyntyi nieprzyjaciel korzystając z mgły próbował ataku na nasze pozycje koło Paso del Cachtatare pomiędzy górami Monte Chiadenis i Monte Avanza; został jednak szybko odparty. Natomiast uderzyły nasze oddziały wojsk alpejskich na kilka nieprzyjacielskich rowów strzeleckich, które leżą naprzeciw naszym pozycjom na górze Mały Pal i zdobyły większą część z nich. Na Karcycie w dniu wczorajszym wzmożono ważne pozycje, któreśmy zdobyli w dniach poprzednich; bądź co bądź osiągnęliśmy w centrum jeszcze kilka znaczn. postępów. Przez oczyszczenie kilku silnie obsadzonych rowów nieprzyjacielskich poprowadziliśmy nasz front. Według późniejszych obliczeń liczba oficerów nieprzyjacielskich, wziętych do niewoli dnia 26 lipca, zwiększyła się do 102. Na reszcie frontu położenie pozostało prawie bez zmiany.

podp. Cadorna.

Komunikat turecki.

Konstantynopol, 28. 7. (BTW). Główna kwatera donosi: »Na froncie kaukaskim wskutek kilkakrotnych ataków odparliśmy Rosyan, którzy starali się otoczyć nasze prawe skrzydło. W dn. 25 bm. odparliśmy tylne stráže tych wojsk i wzięliśmy przytem przeszło 300 jeńców oraz działo i wielkie ilości amunicji i broni. Podczas odwrotu nieprzyjaciel poniósł wielkie straty. — Na froncie Dardanel w ciągu 27 b. m. tylko ogień działowy i karabinowy.«

Konstantynopol, 29. 7. (BTW). Główna kwatera donosi: »Na froncie kaukaskim energicznie ścigamy pobitego nieprzyjaciela. Wzięliśmy jeszcze licznych rozproszonych Rosyan do niewoli oraz zapasy amunicji i prowiantu. — Na froncie Dardanel zwykła kanonada.«

Komunikat rosyjski z Kaukazu.

Piotrogród, 29. 7. (BTW.) Nad wybrzeżem morza Czarnego zwykły ogień działowy i karabinowy. W kierunku Musz Turcy zgromadzili znaczne siły. Wobec tego wojska nasze wstrzymały dalszy pochód i zajęły dawniej oznaczone pozycje. — Na innych frontach nie ma zmian.

Komunikat francuski z Dardanel.

Paryż 28. 7. (WTB.) Z Dardanel niema nic do zakomunikowania oprócz kilku łatwych postępów na naszym prawym skrzydle oraz działalności naszych samolotów, które z powodzeniem bombardowały nowy nieprzyjacielski obóz lotniczy na północ od Techanck, ugodziły w szpę magazynu benzyny i spowodowały znaczny pożar.

Z Królestwa Polskiego.

Szkolnictwo w okupowanej przez Austriaków części Królestwa.

Piotrkowski »Dz. Nar.« donosi:

Oba urzędy gubernialne na terenie Królestwa, okupowanym przez Austro-Węgry, starają się o uruchomienie szkolnictwa ludowego, w którym, jak wiadomo, obowiązuje język polski. Wobec tego, że w ubiegłym roku szkolnym funkcjonowały tylko niektóre szkoły, gdyż czynność szkół zależna była od ilości sił nauczycielskich lub innych wypadków, zarząd wojskowy, przykładając wielką wagę do prawidłowego rozpoczęcia nauki szkolnej we wszystkich istniejących już publicznych szkołach ludowych na terenie okupowanym, gdyż prywatne zakłady naukowe istnieją tylko w miastach i mogą tylko w części podobać swym zdaniom. W tym celu w urzędzie gubernialnym w Piotrkowie odbyła się d. 19 b. m. konferencja inspektorów szkolnych urzędujących zarówno w kieleckim jak i w piotrkowskim okręgu gubernialnym pod przewodnictwem krajowego komisarsa cywilnego z Piotrkowa p. radcy Carhesego. Obrady miały za cel omó-